

Verksamhetsrapport delår 1 2024

Socialnämnden

2024-05-20

Diarienummer: 24SON75

Handläggare: Martin Wagner

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning av de väsentligaste händelserna	3
2	Målanalys	3
2.1	Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor	3
2.2	Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen	4
2.3	Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle	7
3	Uppföljning av privata utförare	8
4	Resultat / Årsprognos/Investeringsverksamhet	9
4.1	Resultat	9

1 Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Nämndens arbete har framförallt präglats av det förändringsarbete som pågår utifrån nämndens beslut i februari.

En ny socialtjänstlag planeras träda i kraft från 1 juli 2025. I samband med detta har sektor Valfärd igångsatt ett omställningsarbete för att kunna tillmötesgå de intentioner som avses. Prioriterade områden är att skapa en mer förebyggande socialtjänst och kunna ge våra medborgare tidigare insatser. Dessutom ska socialtjänsten i högre grad vila på insatser som är kunskapsbaserade. Under perioden februari-maj har utvecklingschef och projektledare genomfört en kartläggning av vilka insatser som idag utförs samt identifierat förbättringsbehov. Under resterande delen av året kommer arbetet bli processorienterat och målet är att lägga fram förändringsförslag vid årsskiftet 2024/25.

2 Målanalys

2.1 Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

2.1.1.1 Nämnden fortsätter arbetet med förstärkta insatser genom att erbjuda vissa prioriterade ungdomar och familjer en mer intensiv och nära vård i samarbete med skolan. Arbetet med SSPF & SIG som startade 2023 fortsätter.

Nämndens/bolagets verksamheter

Målet för SSPF-koordinatören är att denne hanterar minst 12 individärenden under 2024. Fältgruppen genom SSPF koordinatör fortsätter påbörjat arbete inom ramen för SSPF. Där sker samverkan i individärenden mellan skola, socialtjänst, polis och fritid. Fältgruppen erbjuder prioriterade skolor den samordnande gruppinsatsen NÖDSTOPP. Den riktas till barn/ungdomar och vårdnadshavare i sammanhang där det finns oro för de ungas normbrytande agerande i grupp.

I behandlingsinsatser med ungdomar och hans familj och nätverk ingår att samverka med skolan på olika sätt för att möjliggöra ungdomars skolnärvaro. Detta sker i gemensamma möten med skolan och familjen, där enheten har som uppgift att beskriva det narrativ ungdomar lever i för att öka förståelsen för helheten runt barnet. Hjälpa familjer att ställa frågor till pedagoger och annan skolpersonal för att möjliggöra anpassningar.

Med samtycke från familjen, ha tjänstemannamöten med skolpersonal för planering av gemensamt arbete. Öppenvården deltar i strukturerad samverkan i den Operativa Valfärdgruppen, där samverkansfrågor och arbetssätt kopplad till både skolans ansvar och socialtjänstens ansvar delas. I detta sammanhang deltar också Region Gävleborg, då deras insatser kan vara avgörande för att skolan ska fungera. Genom denna samverkan har ett ökat samarbete med såväl BUP som Barnhabiliteringen kommit till stånd.

Öppenvården ungdom har sedan 1 januari 2024 kompletterats med ett SIG team (Sociala insatsgrupper) om 4 medarbetare. SIG teamet har extra hög tillgänglighet för de ungdomar som blir aktuella för insatsen och arbeta aktivt med att skapa alternativ för den unge. Detta för att undanröja risker med att fortsätta begå allvarliga brott. Det här sker genom nära samverkan med ansvarig handläggare runt kartläggning av risk och skyddsfaktorer. Arbeta aktivt och tillgängligt med både ungdomen och hans privata nätverk. Stödja och stärka föräldraförhållanden

och stärka ungdomen i hens förmågor och vilja till förändring. Samordna och följa upp de insatser som pågår runt ungdomen tex fältassistenter, psykiatri, polis. Detta sker genom samverkan där allas ansvar runt den unge förtydligas och följs upp. Per delår har SIG teamet tagit emot 13 ärenden.

Analys av indikatorerna

SSPF-kordinatoren har i dagsläget 6 aktuella ärende i samverkan med övriga aktörer. De har därutöver genomfört gruppinsatsen Nödstopp 7 gånger under tertial 1. Målet är 12 individärenden under 2024.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Utvärdering av aktiviteter	—	● Ja	Mindre avvikelse	◆ Uppnås delvis

2.1.2 Tryggheten och närvaron i skolan skall öka

2.1.2.1 Nämnden fortsätter arbetet med att möjliggöra förstärka stödjandeinsatser riktade till familjer i samarbete med skolan.

Nämndens/bolagets verksamheter

Familjestödet har utsedda kontaktpersoner som arbetar mot varje skola i syfte att tidigt erbjuda familjer stöd. Föräldraskapsstödsutbudet har utökats för att möta upp de olika behoven som finns.

Familjestödet följer med föräldrar på SIP möten och möten i skolan som stöd till familjerna.

Fältgruppen för tillsammans med skolan orosamtal med vårdnadshavare och deras barn i ärenden är det finns oro för barnets situation/mående.

Analys av indikatorerna

Familjestödet erbjuder stöd inom 14 dagar. Bedömningen är att verksamheten levererar enligt plan.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Utvärdering av aktiviteter	—	● Ja	Ok	● Uppnås

2.2 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

2.2.1 Barn och ungas livssituation ska förbättras i alla stads- och kommundelar

2.2.1.1 Socialnämnden arbetar för en förbättrad livssituation för barn och unga i Gävle kommun genom att fokusera på barn och unga som behöver stöd och insatser.

Nämndens/bolagets verksamheter

Nedan följer en beskrivning av de insatser och aktiviteter som pågår inom nämndens verksamhet för detta mål:

Inom området Förebyggande insatser och Aktiviteter utvecklas stödet för föräldrar som har barn med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF) utifrån aktuell rapport "Stöd till föräldrar som har barn med NPF". Detta ges föräldrar med barn med låg skolnärvaro, via samtalsgrupper, råd och stöd i samarbete med skolan.

Genom tillgänglighet information och hög närvaro i prioriterade stadsdelar öka förtroendet samt avvärja fördomar mot socialtjänsten. Mobilisera resurser för att motverka utanförskap samt för att motverka att barn och unga rekryteras/hamnar i kriminella sammanhang. Under delår 1 har målet uppfyllts och arbetet fortgår.

Hög tillgänglighet för råd och stöd till föräldrar och barn/unga. Under delår 1 har målet uppfyllts. Blir allt fler barn/unga och föräldrar som hör av sig via chattfunktionen.

Tidig upptäckt av riskfaktorer och behov av stöd med koppling till barns livssituation i samverkan med Barnhälsovården. Under delår 1 har målet uppfyllts. Den strukturerade modellen Barnsäkert används i samverkan med Barnhälsovården.

Motverka utanförskap och rädsla för att ta emot stöd från socialtjänsten. Under delår 1 är målet uppfyllt och arbetet pågår.

Förebyggande insatser och Aktiviteter deltar i kommunstyrelsens projekt Stadsdelslyftets satsning i Andersberg, bland annat via fältarbetarnas arbete i stadsdelen, i skolan, på Helges och övrigt.

Inom ramen för kommunens strategiskt program "En kommun fri från våld" genomförs insatser med målet att förhindra våld och öka jämställdheten.

Shanazi hjältar genomför aktiviteter "minihjältar" i samverkan med fritidsgårdarna i Sätra och Andersberg under ledning av utbildade Shanzi hjältar tillsammans med Fältgruppen och samordnaren för Shanazi hjältar. Minihjältar är en lovverksamhet som riktar till barn i åldrarna 11-14 år.

Fältgruppen genomför MVP junior (mentorer i våldsprevention) i årskurs 5 på Lilla Sätra skolan och på friskolan Vittra i Andersberg. 17 träffar / klass.

Fältgruppen genomför våldspreventionsinsatsen Machofabriken i årskurs 8 på Stora Sätra skolan.

Shanazi hjältar föreläser för professionella och elever med temat hedersrelaterat våld och förtryck, jämställdhet och utanförskap.

Öppenvårdsenhet barn och familj arbetar med att finna effektiva samverkansformer (en sammanhållen öppenvård för barn och unga) mellan de båda grupperna inom enheten, "Barngruppen" och "Familjehuset". Det finns en gemensam ingång för ny ärenden, gemensamma metoder och utvecklingsgrupper. Påbörjat ett utvecklingsarbete för att säkerställa att vi arbetar på rätt sätt med insatser. Arbetet innebär att ta fram utvärderingsunderlag för utvärdering på både kort och lång sikt.

Analys och utvärdering indikator:

Nämndens indikator bör utvecklas och preciseras till delår 2. Vad ska utvärderas och vilka arbetssätt och aktiviteter avses?

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Utvärdering av arbetssätt och aktiviteter	—	● Ja		

2.2.2 Samhället ska möta psykisk ohälsa, kriminalitet och missbruk med en bredd av tidiga förebyggande insatser

2.2.2.1 Nämnden fortsätter arbetet med att minska hemlöshet och socialutsatthet genom att utveckla och utöka Bostad först.

Nämndens/bolagets verksamheter

Projektet Bostad Först startade den 1 januari 2024, projekttiden är två år och det är planerat för fem deltagare. Förhoppningen är att utöka verksamheten och även permanenta den. Starten har varit trög och det tog tid innan de första ansökningarna inkom. Följande enheter och verksamheter har informerats om Bostad Först: Utredningsenhet Vuxen, ARBOS, RIA och EKC (Ekonomiskt kunskapscentrum).

Ansökningsformulär som finns digitalt har även upprättats i pappersform och det är också möjligt att göra muntliga ansökningar till Mottagningsenheten. I kommunikation med RIA har det beslutats att handläggare från Utredningsenhet Boende uppsöker RIA en gång/vecka för att finnas tillhands att svara på frågor. Det pågår 5 utredningar avseende ansökan om Bostad Först. Inget biståndsbeslut har dock fattats.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Uppföljning av genomfört arbete inom Bostad först. Har arbetet utvecklats och har det gett resultat?	—	● Ja		◆ Uppnås delvis

2.2.2.2 Minska antalet externa placeringar till förmån för öppenvårdsinsatser. Den handlingsplan som togs fram av sektorn under 2022 ska utvecklas, konkretiseras och följas.

Nämndens/bolagets verksamheter

De tre kontoren Myndighet, Stöd i hemmet, och Förebyggande & kompetens samarbetar gällande hemtagning av HVB-placerade ungdomar, samt att minska behovet av nya placeringar. Samarbetet har under tertial 1 lett till planering och utökat genomförande av stödinsatser på hemmaplan.

Utifrån beslut om besparingar 2024 prioriteras Förebyggande enhetens resurser om för att förstärka och avlasta Öppenvårdsenhet ungdom/familj. Familjestödet och Fältgruppen verkställer biståndsbeslutade insatser enligt överenskommelse med Öppenvården. Planeringen och prioriteringar är klara. Tydlig prioritering görs av vilka förebyggande insatser som ska bibehållas samt vilka som ska prioriteras bort under perioden som biståndsärenden ska verkställas av Förebyggande enheten. Konsekvensbeskrivning av prioriteringarna genomförs under året. Hittills under tertial 1 2024 hanterar Förebyggande enheten 8 biståndsärenden varav 6 handlar om att genom insatser förhindra behov av placering. Det finns i slutet på april ingen kö till öppenvården. Totalt är 10 ärenden aktuella för hemtagning. Därutöver har SIG-teamet tagit emot 13 ärenden under delåret.

Under året har endast en ny placering av ungdom på HVB skett, vilket är klart lägre än samma tid förra året.

Indikatorer:

Avser helår. Utifrån pågående arbete med hemtagning bedöms effekt ske (hemtagning av placeringar) under andra men framförallt sista kvartalet 2024. Bedömning för helår är att 20 individer kan tas hem.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Antal hemtagna placeringar	—	20 individer		● Uppnås
Ökning av andel klienter med öppenvårdsinsatser i förhållande till placerade i institutionsvård/HVB	—	10 %		◆ Uppnås delvis

2.2.3 Gävle kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

2.2.3.1 Välfärd Gävle ska vara en attraktiv arbetsgivare

Följs upp helår

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
HME-mätning (Hållbart medarbetarengagemang). Index.	—	80 %		
"Jag kan rekommendera andra att arbeta i Gävle kommun"	—	3,75		

2.3 Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

2.3.1 Service, kommunikation och återkoppling ska förbättras inom hela kommunkoncernen

2.3.1.1 Nämnden deltar i företagaresök knutet till serveringstillstånd under året

Följs upp helår. Målet behöver uppmärksammas tillsammans med berörd verksamhet inom Livsmiljö Gävle och ska utvecklas till upp till delår 2

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Utvärdering av genomförda aktiviteter	—	● Ja		

2.3.2 Kommunkoncernen ska samverka mer med näringslivet för en bättre kompetensförsörjning

2.3.2.1 Ej tillämpligt SN

—

2.3.3 Kommunkoncernen ska vara en attraktiv avtalspart som främjar sund konkurrens

2.3.3.1 Nämnden samverkar med frågor kopplade till serveringstillstånd tillsammans med verksamheter inom Livsmiljö Gävle

—

Följs upp helår. Målet behöver uppmärksammas tillsammans med berörd verksamhet inom Livsmiljö Gävle och ska utvecklas till upp till delår 2

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Utvärdering av genomförda aktiviteter	—	● Ja		

3 Uppföljning av privata utförare

Välfärd Gävle har en särskild kontaktperson för privata utförare för att möjliggöra en löpande dialog med privata utförare. Under året har Välfärd Gävle erbjudit privata utförare utbildning i social dokumentation via lärolett digital utbildning.

Tillsyn av privata utförare sker kontinuerligt enligt uppföljningsplan och återredovisas till nämnd som separata tillsynsändanden.

4 Resultat / Årsprognos/Investeringsverksamhet

4.1 Resultat

Resultat och helårsprognos

(mnkr)	Utfall 2404	Utfall 2304	Budget 2404	Urspr. budget 2024	Rev. budget 2024	Prognos 2024 före åtgärder	Åtgärd/effekt	Prognos 2024 efter åtgärder
Verksamhetens intäkter	25,0	28,7	24,2	76,8	72,6	77,8	0,0	77,8
Personalkostnader	-129,3	-115,0	-125,4	-359,0	-384,4	-396,6	0,8	-395,8
Övriga kostnader	-135,8	-130,7	-107,3	-351,7	-321,7	-392,6	14,4	-378,2
Avskrivningar/nedskrivningar	-0,3	-0,2	-0,3	-0,7	-0,8	-0,8	0,0	-0,8
Internränta	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0	-0,1
Resultat före kommunbidrag	-240,4	-217,2	-208,8	-634,6	-634,4	-712,3	15,2	-697,1
Kommunbidrag	211,5	201,5	211,5	634,6	634,4	634,4	0,0	634,4
Resultat efter kommunbidrag	-28,9	-15,7	2,7	0,0	0,0	-77,9	15,2	-62,7
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-28,9	-15,7	2,7	0,0	0,0	-77,9	15,2	-62,7
Investeringar	0,0	0,3	1,4	1,1	4,3	4,3	0,0	4,3
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Kommentar reviderat kommunbidrag

På sammanträdet i Kommunfullmäktige 20240219 §7 beslutades om omfördelningar av kommunbidrag mellan nämnderna.

Socialnämndens kommunbidrag har förändrats med -0,2 mnkr

Centralisering av bemannings enheter -0,3 mnkr

Kompensation för hyreskostnader kapitaltjänstkostnader, helårseffekt +0,1 mnkr

Prognos SON -62,7 mnkr

Ökade kostnader för pensionsavgifter är inbakade i respektive verksamhetsområdes prognos nedan, och innebär totalt ca 3,5 mnkr för nämnden.

Utredning Vuxen -24,9 mnkr

Enheten fortsätter att arbeta aktivt med att hitta rätt boende och stöd på hemmaplan för att undvika återfall i missbruk, samt fortsätter arbetet med avhoppverksamheten men också samverkan internt gällande såväl boende som Försörjningsstöd och arbete.

En ökad avtalstrohet på de externa köp som görs och där HVB-samordnare kommer bidra till

både matchning av köp, säkerhetsställa rätt dygnskostnad samt att följa upp att den vården som erbjuds håller förväntad kvalitet. Det innebär att vi både kommer kunna spara pengar samtidigt som vi håller en högre kvalitet. (HVB-samordnare vuxna jobbar heltid from mitten av maj vilket möjliggör arbetet). De placerade ungdomar som förs över till vuxen har ofta ett omfattande vårdbehov och bedöms pågå under året. Bedömningen är därför att enhetens resultat blir ett underskott på -24,9 mnkr.

Utredning Barn -6,6 mnkr

En organisationsöversyn med förslag på förändring av organisering av handläggningen av målgruppen Barn och unga kommer att inledas till hösten. Två konsulter finns kvar i verksamheten men planeras att avslutas sista aug och sista september.

Rekryteringsenheten -4,0 mnkr

Som ett led i att förkorta eller undvika HVB-placering, så kommer kostnaderna för jourhem att öka.

Utredning Ungdom -16,7 mnkr

Utifrån besparingskraven pågår ett hemtagningsarbete, detta påverkar den interna öppenvården men även extern öppenvård. Insatser mot gängkriminalitet pågår sedan årsskiftet (SIG) för att motverka en fortsatt ökning samt möjliggöra tidigare hemtagning där det är möjligt. En ökad avtalstrogenhet på de externa köp som görs och där HVB-samordnare kommer bidra till både matchning av köp, säkerhetsställa rätt dygnskostnad samt att följa upp att den vården som erbjuds håller förväntad kvalitet. Det innebär att vi både kommer kunna spara pengar samtidigt som vi håller en högre kvalitet. Omställning av resurser till hemmaplanslösningar samt SIG:s insatser förväntas ge effekt på helåret.

Familjehemsenheten -9,9 mnkr

Familjehemsplaceringarna förväntas öka utifrån strävan mot att minska HVB-placeringar.

Enheten för våld i nära relationer 0 mnkr

Ny lagstiftning from 1 april med krav på kompetens och HVB-tillstånd kan innebära ökade kostnader. Utifrån ny lagstiftning har det beviljats en utökning av personalram med en socialsekreterare. Utifrån ovan beräknas överskottet att minska under hösten.

Mottagningsenheten -1,1 mnkr

Avslutat köp av konsult kommer att på helåret minska underskottet. Lönetillägg kvarstår.

Öppenvårdsenheter/Stödboende -2,0 mnkr

Finansiering saknas för sociala insatsgrupper.

Förebyggande insatser och aktiviteter -2,0 mnkr

Beslut om besparing: Förstärkt öppenvård möjliggörs genom att Förebyggandeenheten tillsammans med öppenvården arbetar tillsammans i ett gemensamt uppdrag för att minska placeringar. (ej angivet som besparing på viss summa för förebyggandeenheten). Besparingskrav lagt och arbete pågår med att planera och driftsätta detta. Effekt ska ges på socialnämndens placeringskostnader för HVB, vilket inte framgår i Förebyggandeenhetens budget. Arbete i detta uppdrag kommer dock utföras av Förebyggandeenhetens personal.

Arbetet med att förebygga placering vid HVB, samt att möjliggöra tidigare hemtagning har inletts under våren. Familjestödet samt fältarna hos Förebyggandeenheterna har påbörjat att ta ärenden i detta arbete, totalt ca 10 ärenden hanteras av familjestöd och fältare, i början av maj. Detta kommer rendera minskade placeringskostnader hos Kontor myndighet.

Flyktingboende Kristinelund +2,5 mnkr

Kommunen inväntar beslut från staten angående vad som ska ske med Ukrainaflyktingarna i Sverige. Bedömningen så här långt är att kommunerna kommer få fortsatt uppdrag rörande boende för denna målgrupp, och att staten även fortsatt kommer tillföra statsstöd för detta till

kommunerna.

Tillståndsenheten 0 mnkr

Intäkter för fortsatta kontroller inom tobak, läkemedel och folköl kommer täcka de högre personalkostnaderna och enheten förväntas hålla sin ram.

Utveckling och stöd 0 mnkr

Övergripande ska sektorn minska administrationen med 11 årsarbetare, motsvarande ca 7 mnkr på helårsbasis. För Socialnämnden innebär detta ca 1,5 mnkr. Inventering har påbörjats för att identifiera lagstyrda funktioner, se över möjliga kostnadsminskningar generellt samt kommande vakanser eller ej tillsatta tjänster, funktioner med beröringspunkter till varandra samt efterfrågan av resurser/bedömning av kommande behov.

Först 2025 uppnås helårseffekt. Pga ökade IT-kostnader och lägre bidrag från Omställningsfonden är prognosen 0.

Övergripande samt övriga enheter +2,0 mnkr

Familjerätten samt ledningsansvar för verksamhetschefer har lägre personalkostnader till följd av vakanser samt rekryteringsglapp, vilket sammanlagt väntas ge ett positivt resultat.

Analys med förslag till åtgärder

Orsak till avvikelse	Avvikelse-belopp (mnkr)	Förslag till åtgärd	Effekt (belopp, mnkr)
Verksamhetens intäkter - riktade statsbidrag asyl samt Ukraina	0,8	Hemtagningar från HVB-hem m.m	14,4
Personalkostnader - lönetillägg socialsekreterare, kontrakterade jour-/familjehem	-3,9	Fortsatt vakanshållning inom Utveckling och Stöd.	0,8
Övriga kostnader - placeringar, öppenvård, konsulter	-28,4		

4.1.1 Resultatanalys

Enligt bokföringen är det ackumulerade resultatet t.o.m. april minus 28,9 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. Avvikelsen mot den periodiserade budgeten är för samma period minus 31,6 mnkr. KS/KF beslutade i februari om att omfördela 247 tkr från SON till den centrala bemanningsenheten. Samtidigt beslutades om kompensation till nämnden för helårseffekt av kapitaltjänstkostnad och hyra för fastställda investeringar under 2023, vilket ger SON ökat kommunbidrag med 73 tkr. Total justering för nämnden uppgår till -174 tkr.

Från och med 13 mars har Gävle kommun ett nytt inköps- och fakturahanteringssystem Proceedo. Mars månadsrapportering är den första med nya rutiner och rapportuttag för leverantörsfakturahantering. Det innebär att de fakturor/kostnader som inte har beslutsattesterats per sista mars kan vara poster som inte ska belasta resultatet. Likaså kan uppbokning av kostnader skett trots att dessa kostnader redan resultatförts. I dagsläget finns inte rapporter framtagna för att kunna kvalitetssäkra denna information. Lösning på problemen saknas fortfarande, men till följd av fler dagar innan stängning av perioden vid delår har mer tid funnits att hitta och justera eventuella kostnader till rätt period.

Det tål att upprepas: kommunfullmäktiges budgetbeslut fattades 27 november 2023, och förutsättningarna för att nå helårseffekt för 2024 blev därmed direkt svåra, eftersom besparingar uppnås primärt genom att minska eller avsluta verksamheter.

Påbörjade besparingar under 2024 ger effekter på de ekonomiska förutsättningarna för 2025. (Välståndsnämnderna hade ett totalt besparingskrav på 180 mnkr för 2024, som en konsekvens av nämndernas underskott för 2023, samt de krav på besparingar som ligger för 2024).

Notera att vad gäller just ekonomin så är det som nu läggs fram en ekonomisk prognos, dvs en bedömning av hur väl verksamheten förmår klara den budget som verksamheten har. Prognosen påverkas av hur de inre processerna utvecklas, och i detta fall särskilt av hur hemtagningsarbetet fortskrider. Men påverkan på prognosen sker också av yttre faktorer, såsom inflöde av ärenden och t ex antal skyddsplaceringar som görs. Därmed kan inte prognosen tolkas som ett löfte om hur resultatet kommer vara 31 december.

Nämnden fattade besparingsbeslut den 20 februari. De beslut som Socialnämnden fattade innebär helårseffekter på 40 mnkr (med helårseffekt avses vad som kan uppnås under en 12-månadersperiod). En del av denna summa (inte hela) kommer alltså att uppnås i form av besparingar under 2024. Detta på grund av att nämnden fattade beslut om budget i december 2023 utifrån de ramar som alltså gavs den 27 november 2023.

Efter fattat beslut har arbetet påbörjats med att effektuera besluten. Där beslut handlar om minskningar av verksamheter och personal behöver en process med fackliga organisationer följas, och den pågår just nu.

Att lägga mer besparingar på verksamheter som redan hanterar övertaligheter blir oerhört utmanande. Det ska i så fall hanteras fackligt, och politiskt, vilket behöver tas med i beräkningarna i vad som är rimligt att gå vidare med.

Sektorchefens samlade bedömning är att huvuddelen av de fortsatta besparingarna och kostnadsminskningarna råder sektorn själv över.

Sektorn har arbetat vidare med möjliga åtgärder som primärt kan ge effekt inför 2025, och de flesta ligger inom ramen för sektorns befintliga uppdrag. De behöver däremot beskrivas för nämnden.

Träffpunkter och anhängstöd

Det finns potential i att utveckla träffpunkter, där både kommunen och civilsamhälle kan göra ett gemensamt arbete. Detta gäller alla tre välfärdsnämnderna. Vidare behöver ett samlat grepp tas kring hur kommunen kan stötta anhäng till kunder i alla åldrar, både för att möta en ny Socialtjänstlag, men även för att utveckla befintliga former av anhängstöd (eller ta fram nya former). I förslag till ekonomisk månadsrapport läggs därför också ett förslag till uppdrag till sektorledningen att utveckla former för träffpunkter och för anhängstöd för alla välfärdsnämnderna.

Fordon

Sedan slutet av 2023 pågår ett arbete med att effektivisera fordonsanvändningen för Valfärd Gävle. Det handlar om att planera för ett bättre utnyttjande av fordon totalt, att bättre planera avveckling och beställning av fordon samt att bättre hantera fordonsdrift (tankning och praktisk användning). Arbetet görs i nära dialog med Gävle Drift och Service/Gävlefastigheter AB som levererar och underhåller fordon för Gävle kommun.

Stödfunktioner

Kontor Utveckling och stöd minskar sin organisation med motsvarande 7 mnkr (helår), vilket i praktiken betyder 11 tjänster. Minskningar görs av antal chefer och medarbetare. Effekterna av detta landar på alla tre välfärdsnämnderna. Först när det är fullt ut effektuerat går det att säga exakt hur mycket som landar på respektive nämnd.

Lokaler

Sektorn har medarbetare och chefer som arbetar inom kommundirektörens lokaluppdrag, där en besparing motsvarande en helårseffekt på 50 mnkr ska levereras. Inget av detta går i

nuläget att räkna med som effekt på Valfärdsnämnderna, även om lokalerna hyrs av nämnderna. På sikt kommer detta troligen förbättra kommande förutsättningar vad gäller hyror i positiv riktning.

Välfärdsbrottslighet

Sektorn kommer i samverkan med andra sektorer att ta ett mer samlat grepp inom området Välfärdsbrottslighet, för att bli minska risken för ekonomiska förluster genom brott, och förstås att säkerställa att de verksamheter som bedrivs använder offentliga medel på ett effektivt och korrekt sätt.

Sjukfrånvaro och rehabilitering

Ett fortsatt fokus kommer läggas på att stödja chefer i arbetet med att minska framförallt långtidssjukfrånvaro. Sektorn kommer också - i dialog med HR-avdelningen - undersöka om sjukfrånvaro ska stödjas av direkta mål för verksamheterna.

Annat pågående arbete

För Socialnämnden fortsätter omställningsarbetet utifrån beslutet i februari.

En särskild utmaning för Socialnämndens ekonomiska utveckling har varit hanteringen av kostnader för sk SIG-team (Sociala insatsgrupper). SIG-team inrättades under 2023 utifrån ett politiskt uppdrag till nämnden, något nämnden alltså klarade trots att den utlovade finansieringen från Kommunstyrelsen uteblev pga kommunens ekonomi. SIG-team är en viktig del i kommunens arbete med att motverka unga att hamna i kriminalitet.

Finansiering planerades att hanteras med statsbidrag för 2023, 2024 och 2025. I slutet av januari 2024 meddelades sektorledningen av den centrala ekonomiavdelningen att de statsbidrag som avsågs användas istället skulle resultatföras för 2023. Sektorchef har än så länge valt att inte fatta beslut om att avveckla SIG-team. Skälen är följande: det har kommit ett nationellt uppdrag att inrätta lokala Bob-råd (Bob=Barn och unga i organiserad brottslighet). Skulle Gävle kommun avveckla SIG-teamen skulle kommunens förmåga att arbeta med det nationella, regionala och lokala uppdraget om sk Bob-råd (Barn och unga i organiserad brottslighet) kraftigt försvagas, och våra möjligheter att hantera en konkret och oroväckande samhällsutmaning minska.

Sektorchef kommer återkomma med förslag till hantering i samband med delår 2. Detta innebär att för närvarande genererar SIG-team en kostnad som nämnden inte har finansiering för längre.

När det gäller eget HVB (utifrån beslutet i februari samt information på nämnden i april) så föreslår sektorn att nämnden i samband med delår 2 tar ställning till om detta ska vara en del i arbetet med synpunkter på ramar för 2025, dvs om nämnden ska önska särskilda medel.

I övrigt kommer följande arbete att påbörjas eller fortgå, eller är redan genomfört:

Ett arbete med att se över kommunens stödboenden, i syfte att möjliggöra tidigare hemtagning pågår.

Bostad först pågår, och där fem individer utreds för att ingå i projektet.

Upphandling av skyddade boenden pågår samt arbete med att skapa sk "bytesavtal" med andra kommuner. Ett förslag på kommunöverenskommelse är skickade till två aktuella kommuner.

Sektorn/Kontor Myndighet har sett över och uppdaterat rutiner mellan enheter för snabbare utflytt till eget boende. I det arbetet ingår att stödja ungdomen eller unga vuxna att slussas ut via Socialnämndens olika boendeformer med stöd av vägledare. En dialog kring försörjningsstöd gällande målgruppen har påbörjats.

Återsökning för kostnader för avhoppverksamhet pågår. Noteras bör att det på nationell nivå står klart att pengarna totalt inte räcker för den mängd ansökningar som kommit in.

Bidrag till ungdomsmottagningen (Region Gävleborg) för kuratorer upphör from 2025 (ca 700 tkr), något som flera andra kommuner redan beslutat ta bort.

Kommentarer och åtgärder till större avvikelser i resultatet t.o.m. april 2024

Utredningsenhet vuxen -9,4 mnkr (mar -6,2 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Utredningsenhet vuxens resultat avviker med -9,4 mnkr mot periodens budget på grund av högre kostnader för placeringar än budgeterat (9 mnkr). De största placeringskostnaderna avser stödboende samt HVB och behandlingshem (främst SoL). Pågående placeringar från Utredningsenhet ungdom har under perioden förts över till Utredningsenhet vuxen för de fyllt 18 år. Några dyra placeringar från Ungdom går över till vuxen.

Åtgärd till avvikelsen

Fortsätta arbeta aktivt med att hitta rätt boende och stöd på hemmaplan för att undvika återfall i missbruk.

Fortsätta arbetet med avhopparverksamheten men också samverka internt gällande såväl boende som Försörjningsstöd och arbete.

En ökad avtalstrohet på de externa köp som görs och där HVB-samordnare kommer bidra till både matchning av köp, säkerhetsställa rätt dygnskostnad samt att följa upp att den vården som erbjuds håller förväntad kvalitet. Det innebär att vi både kommer kunna spara pengar samtidigt som vi håller en högre kvalitet. (HVB-samordnare vuxna jobbar heltid from mitten av maj vilket möjliggör arbetet).

Utredningsenheter barn -3,4 mnkr (mar -2,9 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Utredningsenhet barns resultat avviker med -3,4 mnkr mot periodens budget. Detta beror främst på ökade kostnader för placeringar, men även personal och konsulter avviker negativt. På grund av ett ökat inflöde av ärenden har verksamheten fortsatt behov av konsulter men de planeras att avslutas under hösten. För att klara ökat inflöde av ärenden utan att öka konsultköp så pågår en omfördelning av ärenden till samtliga enheter inom Socialnämndens myndighetsenheter.

Lönstillägg för socialsekreterare är inte budgeterat.

Åtgärd till avvikelsen

En organisationsöversyn med förslag på förändring av organisering av handläggningen av målgruppen Barn och unga kommer att inledas till hösten. Två konsulter finns kvar i verksamheten men planeras att avslutas sista augusti och sista september.

Rekryteringsenheten -0,7 mnkr (mar -0,5 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Verksamhetens negativa avvikelse beror på köp av konsulentstödda jourhem på grund av att det är fullt i egna kontrakterade jourhem, samt att det saknas familjehem vilket gör att barnen blir kvar i jourhem.

Åtgärd till avvikelsen

Rekryteringskampanj. Fortsätta och att mer grundligt inventera nätverket på uppdrag av mottagningsenheten samt utredningsenheterna. Verksamheten har lyckats rekrytera fler familjehem vilket förväntas påverka kostnaderna för köp av konsulentstödda jourhem i positiv riktning. Verksamheten har idag uppnått målet om 10 kontrakterade jourhem. Ökat stöd till befintliga familjehem.

Utredningsenhet ungdom -12,0 mnkr (mar -10,3 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Utredningsenhet ungdoms resultat avviker med -12 mnkr mot periodens budget på grund av

höga kostnader för externa placeringar (främst LVU) samt köpt öppenvård. Föregående års omplaceringar påverkar kostnaderna även för 2024. Ungefär lika stor andel ungdomar har problematik kopplat till missbruk, neuropsykiatri samt kriminalitet. Antalet placeringar har gått ner från 56 (sista tertialet 2023) till 46 (första tertialet 2024). Några av dessa har gått över till Utredningsenhet vuxen.

Lönstillägg för socialsekreterare är inte budgeterat.

Åtgärd till avvikelsen

Utifrån besparingskraven pågår ett hemtagningsarbete, detta påverkar den interna öppenvården men även extern öppenvård. Insatser mot gängkriminalitet pågår sedan årsskiftet (SIG) för att motverka en fortsatt ökning samt möjliggöra tidigare hemtagning där det är möjligt.

Familjehemsenheten -3,3 mnkr (mar -2,4 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Kostnader för placeringar är något högre än förväntat för perioden och avviker mot budget med -4,2 mnkr. Denna kostnad beror på att vi inte har tillräckligt många familjehem i egen regi. Intäkter för ensamkommande barn täcker en del av budgetunderskottet.

Lönstillägg för socialsekreterare är inte budgeterat.

Åtgärd till avvikelsen

För att matcha familjehemmens behov av stöd, för att kunna konkurrera med konsulentstödet som externa utförare kan ge har familjehemsenheten delats upp i två enheter. Syftet med förändringen av organisationen är att öka fokuset på stöd till våra egna familjehem. För att ge familjehemmen rätt stöd har verksamheten arbetat med tjänstedesign.

Enheten för våld i nära relation +1,0 mnkr (mar +0,7 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Verksamhetens positiva resultat beror på vakanta, ännu inte tillsatta tjänster. Ny lagstiftning 1 april med krav på kompetens och HVB-tillstånd kan innebära ökade kostnader. Utifrån nya lagstiftningen har man blivit beviljad en utökning av personalramen med 1 socialsekreterare. Utifrån ovan beräknas överskottet att minska under hösten.

Lönstillägg för socialsekreterare är inte budgeterat.

Åtgärd till avvikelsen

Ingen åtgärd för den positiva avvikelsen, däremot en åtgärd för att minska kostnaderna för köp av skyddat boende. Verksamheten har idag ett utkast till avtal mellan flera kommuner som innebär förbindelse om att växelvis ta emot våldsutsatta som på grund av skyddsbehov behöver byta bostadsort.

Flyktingboende Kristinelundsgården +0,9 mnkr (mar +0,8 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Schablonintäkterna från Migrationsverket är högre än de kostnader verksamheten har för personal, vilket ger en positiv avvikelse mot budget. Delar av intäkter från Migrationsverket täcker Kristinelunds hyreskostnad.

Åtgärd till avvikelsen

Kommunen inväntar beslut från staten angående vad som ska ske med Ukrainaflyktingarna i Sverige. Bedömningen så här långt är att kommunerna kommer få fortsatt uppdrag rörande boende för denna målgrupp, och att staten även fortsatt kommer tillföra statsstöd för detta till kommunerna.

Mottagningsenheten -0,6 mnkr (mar -0,4 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Enheten har under året haft behov av mer personal, rekrytering har möjliggjort avslut av tidigare konsulter.

Lönertillägg för socialsekreterare är inte budgeterat.

Åtgärd till avvikelsen

Ingen åtgärd i dagsläget.

Öppenvårdsenheter/Stödboende -0,9 mnkr (mar -0,8 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Verksamheten har negativ avvikelse mot budget då finansiering saknas för sociala insatsgrupper.

Åtgärd till avvikelsen

Ingen åtgärd i dagsläget.

Förebyggande enheter -1,7 mnkr (mar -1,4 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Riktade statsstöd för psykisk hälsa beviljades med ca 1 mnkr lägre än planerat och ansökt om för Förebyggande sociala insatser. Intäkterna blir därigenom lägre än budgeterat vilket gör att det saknas finansiering av två fältare som beslutats som förstärkning utifrån läget i Gävle.

Finns här ett fiktivt minus. Lönekostnad för en drogsamordnare sker på område FIA, men budget för denna ligger hos kontorschef Förebyggande och kompetens. Detta ser alltså ut som ett minus men matchas rakt av mot motsvarande plus på Kontoret.

Kostnad om ca 300 tkr för möbler och inredning till lokalerna för "Grinden" har belastat Förebyggandenhetens budget 2024, vilket inte var planerat.

Åtgärd till avvikelsen

Arbetet med att förebygga placering vid HVB, samt att möjliggöra tidigare hemtagning har inletts under våren. Familjestödet samt fältarna hos Förebyggandeenheterna har påbörjat att ta ärenden i detta arbete, totalt ca 10 ärenden hanteras av familjestöd och fältare, i början av maj. Detta kommer rendera minskade placeringskostnader hos Kontor myndighet.

Tillståndsenheten -1,2 mnkr (mar -0,9 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Tillståndsenheten årliga avgifter är den största intäkten. Faktureringen av de årliga avgifterna sker under september/oktober. Fakturering för arbete kopplat till Älvkarleby och Ockelbo kommun sker under maj. Således avviker intäkter mot budget då dessa inte är periodiserade.

Tillståndsansökningar inom alkohol uppgår per delår 1 till 49% av budgeten och ansökningar rörande tobak uppgår till 40% av budgeten för helår. För närvarande finns negativ avvikelse på personalkostnader, men kostnaderna förväntas sjunka från maj.

Åtgärd till avvikelsen

Ingen åtgärd.

Utveckling och stöd -0,7 mnkr (feb -0,3 mnkr)

Åtgärd till avvikelsen

Övergripande ska sektorn minska administrationen med 10 årsarbetare, motsvarande ca 7 mnkr på helårsbasis. För Socialnämnden innebär detta ca 2,2 mnkr. Inventering har påbörjats för att identifiera lagstyrda funktioner, se över möjliga kostnadsminskningar generellt samt kommande vakanser eller ej tillsatta tjänster, funktioner med beröringspunkter till varandra samt efterfrågan av resurser/bedömning av kommande behov.

Först 2025 uppnås helårseffekt, för innevarande år förväntas verksamhetsområdet spara ca 4

mnkr totalt (samtliga nämnder).

4.1.2 Investeringsverksamhet

Utfallet på investeringsverksamheten är 0 mnkr av den totala budgeten på 4,3 mnkr.